Esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma

Raholan koulun esiopetus

Vuodet: 2026 - 2027

Sisällysluettelo

3. Kiusaamisen ehkäiseminen

3.1. Suunnitelma ryhmäyttämisestä

3.2. Toimenpiteet kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi

4. Pedagogiset painopisteet

4.1. Painopiste 1: Lukutaitotyön ja monilukutaidon vahvistaminen

4.2. Painopiste 2: Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen

4.3. Painopiste 3: Luontosuhteen vahvistaminen

3. Kiusaamisen ehkäiseminen

Kiusaamisen ehkäiseminen ja myönteisen vuorovaikutuksen vahvistaminen ovat läpileikkaava osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Turvallista ja yhteisöllistä esiopetusta rakennetaan ennakoivasti:

- *ryhmäyttämällä*
- *vahvistamalla tunne- ja vuorovaikutustaitoja*
- *aikuisten sensitiivisen läsnäololla*
- *yhteisillä toimintatavoilla*

Miten minulla menee -kyselyn *tekevät työntekijät haastatellen kaikkia esioppilaita esiopetuksessa (liite 4). Miten minulla menee -kyselyn vastaukset toimivat keskustelun herättäjänä sekä yhteisöllisessä opiskeluhuollossa että huoltajien kanssa, mutta myös tausta-aineistona koulun kanssa työstettävään suunnitelmaan kiusaamisen ehkäisystä.*

Miten minulla menee -kyselyn koonti (yksi per yksikkö) palautetaan 16.10.2026 mennessä tämän linkin kautta *Esiopetuksen kiusaamiseen liittyvä yksikkökohtainen koonti – Täytä lomake*

3.1. Suunnitelma ryhmäyttämisestä

- *Miten ryhmäytätte lapset?*
- *Miten varmistamme, että lapsi saa kokemuksen osallisuudesta?*

Syksyn alkaessa jokaisessa esiopetusryhmässä keskitytään toimimaan rauhassa yhdessä toisiin tutustuen. Yhteistyötä yli ryhmärajojen lähdetään toteuttamaan vaiheittain lasten ollessa siihen valmiita.

Ensimmäisen muutaman kuukauden aikana leikitään paljon erilaisia nimi- ja tutustumisleikkejä sekä sääntöleikkejä. Näissä harjoitellaan toiminaan yhdessä niin että kaikilla on kivaa. Käytämme leikeissä myös leikkipareja, jotta lapset löytävät mielekästä tekemistä mahdollisimman monen lapsen kanssa.

Pienryhmät suunnitellaan lasten tarpeiden mukaan ja niitä koostaessa huomioidaan myös kaverisuhteiden tukeminen ja uusien kaverisuhteiden muodostuminen. Leikille, sekä vapaalle että aikuisen ohjaamalle, järjestetään arjessa aikaa ja leikkiä ja leikkimistä arvostetaan.

3.2. Toimenpiteet kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi

Kuvatkaa

- *miten yksikössänne käsitellään tunteita sekä toimet kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi.*
- *miten lapsia kannustetaan tunnistamaan omat ja toisten vahvuudet.*

Hyödyntäkää koulun kanssa yhdessä tehtävää suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä 2026-2027 (löytyy Power Apps:sta) ja Tampereen kaupungin opiskeluhuoltosuunnitelmaa 2026-2028, joka sisältää esi- ja perusopetuksen yhteisen osion.

Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen | Opetushallitus (oph.fi)

Kohti turvallista koulua -materiaaleja (päivittyvät lukuvuoden aikana)

Tunnekasvatusmenetelmä tai -suunnitelma	Toimet kiusaamisen jne. ehkäisemiseksi ja puuttumiseksi	Miten lapsia kannustetaan tunnistamaan omat ja toisten vahvuudet?	Koulun kanssa yhdessä sovittua, esim. toimintamalli

4. Pedagogiset painopisteet

Lukuvuoden aikana esiopetuksessa painotetaan lapsen monilukutaidon, liikunnallisen elämäntavan ja luontosuhteen vahvistamista. Painopisteet kytkeytyvät esiopetuksen laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin ja toteutuvat kaikessa arjen toiminnassa lasten osallisuutta ja vahvuuksia huomioiden.

Kirjatkaa tämän lukuvuoden konkreettisia toimia kolmessa painopisteessä.

Oppimisympäristöä kehitetään yhdessä lasten kanssa. Henkilöstö ymmärtää oppimisympäristön laajasti sisältäen fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ulottuvuuden sekä digitaaliset ja ulkopedagogiset oppimisympäristöt.

Esiopetusryhmien välinen yhteistyö ja yhteisopettajuus on keskeisiä toimintamalleja esiopetuksessa. Hyödyntäkää liitteistä löytyviä Painopisteiden tukimateriaaleja (LIITE 1), Leikin havainnoinnin materiaaleja ja suunnitelmapohjaa (LIITE 9), Lukeva Tampere -ohjelman toimenpiteitä lukutaitotyössä (LIITE 2) sekä Yhteisöllisen opiskeluhuollon materiaaleja (LIITE 8) mm. tunnetyöskentelyssä.

4.1. Painopiste 1: Lukutaitotyön ja monilukutaidon vahvistaminen

Yhdenvertaisuuden vuoksi on tarpeen määritellä lukutaitotyöhön toimenpiteet, jotka minimissään toteutetaan kaikissa kaupungin esiopetuksen lapsiryhmissä.

Kirjatkaa konkreettinen suunnitelma, miten toteutatte alla olevia toimenpiteitä yksikössänne. Mikä on erityinen lukutaitotyön kehittämiskohteenne tänä lukuvuonna (valitkaa liiteestä 2.)?

1. *Panostetaan monilukutaitoa tukevaan vuorovaikutukseen lasten kanssa, kuten selkeään puheeseen ja sitä tukeviin kuviin sekä asioiden ja ympäristöjen nimeämiseen.*
2. *Toteutetaan ääneen lukeminen tai vuorovaikutukselliset kielellä leikittelyt, kuten loruttelu, riimittely ja laulaminen osana arkea vähintään 10 minuuttia päivässä.*
3. *Tehdään lukeminen näkyväksi teemapäivillä ja -viikoilla järjestämällä vähintään yksi kirjatori tai lempikirjanäyttely toimintakaudella.*
4. *Jaetaan ja vahvistetaan henkilöstön osaamista KUKA-vastaavien ja yhteisten keskustelujen kautta.*
5. *Hyödynnetään Lukeva varhaiskasvatus -kyselyä yksikön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.*
6. *Valitaan ryhmään tai yksikköön vuosittainen oma lukutaidon kehittämisteema (liite 1) ja kirjataan se pedagogisiin suunnitelmiin. Kirjataan myös toimenpiteet teeman kehittämiseksi.*

Kuvatkaa, miten toteutatte monilukutaidon eri osa-alueita esiopetustoiminnassa.

Monilukutaito sisältää erilaisia lukutaitoja, kuten peruslukutaidon, numeerisen lukutaidon, kuvalukutaidon ja medialukutaidon. Monilukutaitoon liittyy laaja tekstikäsitys, jonka mukaan tekstit voivat olla muun muassa kirjoitettuja, puhuttuja, audiovisuaalisia tai digitaalisia. (Tampereen kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma 2025)

***KieliPeda-työvälinettä** käytetään esiopetuksessa tukemaan kielitietoisen esiopetuksen toteuttamista. Työväline auttaa ja tukee tiimejä kielellisesti vastuullisen pedagogiikan toteuttamisessa. KieliPeda-työvälineestä hyötyvät kaikki esioppilaat lapsen kielitaustasta riippumatta.*

- *KieliPeda-työväline: kielitietoisen oppimisympäristön arviointi (henkilöstön toiminta, oppimisympäristö, lapsen osallisuus)*

Lukutaitotyön painopiste on meillä tänä vuonna lukutaito arjen pedagogiikassa.

- Lapsille luetaan päivittäin
- Kirjastossa ja kirjastoautossa vieraillaan säännöllisesti
- Oppimisympäristössä on lapsille kirjoja tarjolla ja niitä vaihdellaan säännöllisesti jotta kiinnostus pysyy yllä
- Riimitellään, lorutellaan, lauletaan yhteisillä hetkillä
- Lapset pelaavat ekapeliä ja käyttävät Molla ABC:tä
- Kannustetaan jo lukevia lapsia lukemaan ja eriytetään eskaritoimintaa myös ylöspäin
- Hyödynnetään näytelmiä, esityksiä ja draamapedagogiikkaa

4.2. Painopiste 2: Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen

1.8.2026 voimaan tullut perusopetuslain muutos velvoittaa esi- ja perusopetuksen edistämään liikunnallista elämäntapaa. Uudistuksessa liikunnallisen elämäntavan edistäminen on lisätty tavoitteeksi erityisesti osana toimintakulttuurin kehittämistä.

1. Arvioikaa yksikkönne toimintakulttuuria liikkumisen edistämisen näkökulmasta. Suositeltavaa on käyttää Liikkuvan varhaiskasvatuksen nykytilan arviointia.

2. Valitkaa arvioinnin perusteella 1-3 kehittämiskohdetta lukuvuodelle alla olevista osa-alueista:

- *Toiminnan organisointi*
- *Liikkumisen lisääminen*
- *Motoriset taidot ja toiminnallisuus*
- *Osallistuminen ja osallisuus*
- *Oppimisympäristöt*
- *Yhteistyö lasten liikkumisen edistämiseksi*

3. Kirjatkaa konkreettiset toimenpiteet, miten toteutatte kehittämiskohteita toiminnassanne.

Linkkejä toteutuksen tueksi:

- *Liikkumisen vuosikello | Tasku*
- *Liikkumisen materiaalipankki | Tasku*
- *Liikkuva varhaiskasvatus tukisivusto*

1. Tällä hetkellä lapset liikkuvat päivittäin mutta liikkumisen monipuolisuuteen ja liikuntahetkien lisäämiseen päiviin voisi kiinnittää enemmän huomiota. Kaikissa ryhmissä on käytössä älytaululta tulevat aamutanssit ja taukojumpat, jotka on koettu toimiviksi ja lapsia innostaviksi tavoiksi lisätä liikuntaa pienessä luokkatilassa. Kaikilla eskariryhmillä on salivuoro kerran viikossa. Ryhmät hyödyntävät lähimetsää, leikkipuistoja ja muuta leikkitilaa koulun pihan ulkopuolella mahdollisuuksien mukaan, tehden myös yhteistyötä yli ryhmärajojen. Liikuntavälineistöä on käytössä koulun puolesta mukavasti.

2. Yhteistyö lasten liikkumisen edistämiseksi

Tehdään yhteistyötä yli ryhmärajojen: lisätään ohjattua liikuntaa ja liikunnallisia sääntöleikkejä iltapäivien ulkoiluun. Ajatuksena että lapset voisivat leikkiä ja liikkua yhdessä yli ryhmärajojen.

Tehdään yhteistyötä liikuntaseurojen ja muiden toimijoiden kanssa, esim. Raholan pyrkivä ja salibandyliitto.

3.

Suunnittelemme ja toteutamme retkiä lähiympäristöön omissa ryhmissä ja yli ryhmärajojen

Hyödynnetään älytaulua aamutansseihin ja taukoliikuntaan esiopetuksen arjessa

Pyritään luomaan kontakteja urheiluseuroihin ja tartutaan mahdollisuuksiin liikuntakokeiluiden yms. kautta

4.3. Painopiste 3: Luontosuhteen vahvistaminen

Lukuvuoden 2026–2027 aikana paneudutaan ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen lapsen luontosuhteen vahvistamisen kautta.

Toimenpiteissä keskitytään seuraaviin ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen osa-alueisiin arvioinnin mukaisesti:

- *Oppiminen ympäristössä*
- *Oppiminen ympäristöstä*
- *Ympäristön puolesta toimiminen*

Mitä vahvuuksia olette yksikössä tunnistaneet?

Mitä osa-alueita yksikössä vahvistetaan lukuvuoden 2026–2027 aikana ja millä tavoin?

Leluja kierrätetään ryhmien kesken ja niistä puhutaan kunnioittavasti ja ohjataan lapsia huolehtimaan lelut omille paikoilleen ja pitämään niistä huolta.

Ryhmät hyödyntävät lähimetsää, leikkipuistoja ja muuta leikkitilaa koulun pihan ulkopuolella mahdollisuuksien mukaan, tehden myös yhteistyötä yli ryhmärajojen.

Hyödynnetään askarteluissa ja muissa kädentaidoissa kierrätysmateriaalia ja eskarilta jo löytyvää materiaalia. Kannustetaan vanhempia ja lapsia tuomaan kierrätysmateriaalia askarteluihin.

Tuetaan lasten empatiataitoja myös eläimiä ja luontoa kohtaan

Lapsilla on piirustusvihot käytössä

Kiinnitetään huomiota sääilmiöihin ja -olosuhteisiin myönteisyyden kautta. Kiinnitetään huomiota säänmukaiseen pukeutumiseen, jotta ulkona on mukava olla säällä kuin säällä.

Ruokailutilanteissa aikuiset eivät arvota liha- tai kalaruokaa kasvisruokavaihtoehdon yläpuolelle ja lapset saavat valita myös kasvisruokavaihtoehdon tai maistaa sitä halutessaan. Aikuiset kannustavat maistamaan kaikkia ruokia. Tuetaan lapsia myös kiinnittämään huomiota annoskokoon ja hävikin pienentämiseen.